

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih:

19 Ocak 2022

Sayı:

3108

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 19/01/2022 16:38
Sayı: E-120.10-
0951042

Gıda ihtiyacı ve temini tarih boyunca insanlık için yaşamsal önem arz etmiştir. Beslenmenin yanı sıra ülkelerin coğrafi konumlanmalarında, ticari ilişkilerinde, iç ve dış politikalarının belirlenmesinde önemli bir unsur olmuştur. Bu gıda maddelerinden biri olan ve insan vücudunun temel fonksiyonları için gerekli olan şeker de beslenmenin temel maddesi olmasının yanı sıra, tarımsal üretime katkısı, yan ürünler ve istihdama katkısı nedeniyle tüm dünyada stratejik öneme sahiptir. Şekerin en sağlıklı halinin elde edildiği pancarın yetiştiği ülkemizde önemli bir sektör olan pasta, tatlı ve unlu mamul üreticileri ekonomik krize bağlı olarak şeker temininde zorlandıkları ve yüksek fiyatla alım yapmak zorunda kaldıklarını belirtmektedir. Binlerce kişinin istihdam edildiği pasta, tatlı ve unlu mamul sektörünün temel hammaddelerinden şeker temininde yaşanan sorunların tespiti ve bu sorunların çözümü için Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddesi uyarınca Meclis Araştırması Açılmasını Arz Ederiz.

Veli AKBABA
Malatya Milletvekili

Neslihan Hancıoğlu
Samsun Mv.

Dr. Jale Nur SÜLLÜ

CHP Eskişehir Milletvekili

Servet İNSAL
Ankara Milletvekili

Gökçe Bıçkıcıoğlu
Düzce Mv.

Keni Beko

İzmir Milletvekili

Tahsin TAYHAN
Kocaeli M.V.

Burhanettin Bıçkıcıoğlu

Alpay Antmen

Levent GÖK
Ankara Mv.

Ahmet KAYA
Trabzon Mv.

Utku Çobanoğlu
Eskişehir Mv.

Alpay Antmen

Candan YÜCEER
Tekirdağ Mv.

Mehmet Beberoku
İstanbul M.V.

Serdar Çiğdem

[illegible]

GEREKÇE

Tarım toplumlarının tarihinde ve insanların beslenmesinde temel gıda olarak, unlu mamuller, eski uygarlıklardan günümüze kadar önemini yitirmeden, çeşitli sektörlerin oluşumuna katkı sunmuştur. Unlu mamul üretiminin ilk kez Roma İmparatorluğu'nda bir sanat gibi algılanıp meslek haline geldiğini belirten tarihçiler, ürünlerin sokaklarda satılmaya başlaması sonucu günümüz fırınlarının ve pastanelerinin temellerinin atıldığını anlatmaktadır.

Günümüzde pastacılık ve unlu mamuller pazarı binlerce kişinin istihdam edildiği büyük bir gıda sektörü haline gelmiştir. Dünyanın önemli araştırma şirketleri 2019-2027 arasında bu sektörde % 6'ya yakın bir artış yaşanacağını belirtmektedir. Pastacılık ve unlu mamuller pazarı, Türkiye'de de gıda sektörünün önde gelen alt pazarlarından biri konumundadır. Pastacılık ürünleri sektörünün 2020 yılında ihracatı % 11,2 oranında artmıştır. Bu önemli sektörün hammaddelerinden biri olan şeker, insan vücudunun temel fonksiyonları için gerekli, yüksek kalorili ve nispeten ucuz bir gıda olması dolayısıyla önemli bir temel besin maddesidir. Beslenmenin temel maddesi olmasının yanı sıra, tarımsal üretime katkısı, yan ürünler ve istihdama katkısı nedeniyle şeker, tüm dünyada stratejik öneme sahip bir üründür.

Türkiye'de toplamda pancardan şeker üreten 33 şeker fabrikası pancar vardır. Bu fabrikaların 15'i, Türk Şeker'in olmak üzere devlete, 12'si özel sektöre ve 6 tanesi ise kooperatiflere aittir. Türkiye'de yıllık ortalama 3 milyon ton civarında şeker üretilmektedir. Dünya'da şeker tüketimi sıralamasında ülkemiz 3 Milyon ton ile dünyada 11. sırada yer almaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, 2020 yılında 23 milyon ton şeker pancarı üretilirken 2021'de bu üretim, yüzde 15,3 oranında azalarak 19.5 milyon tona gerilediği görülmektedir. Son aylarda, ülkemizde gündeme gelen şeker temininde yaşanan sorunların pancar üretimine bağlı olarak ortaya çıktığı söylene de asıl sorunun şeker stoklarında ve buna bağlı olarak fiyatlarda, iklimsel sorunların yanı sıra yanlış ticaret politikaları ve finansal krizler sonucu olduğu yönünde görüşler ileri sürülmektedir.

Ülkemizde şekerin ana üreticisi olan Türk Şeker'in resmi internet sitesine girildiğinde, 2021 fiyatlarının yer aldığı tablo görülmektedir. Bu tabloya göre, 50 kg'lık çuval şeker fiyatının kilosunun KDV hariç, 4,925 TL KDV dahil, 5,3055 TL olduğu görülmektedir. Bu fiyatın da Kasım 2021'de 265,275 TL olduğu görülmektedir. Bu fiyatın da Kasım 2021'de 265,275 TL olduğu görülmektedir.

ayında 50kg'lık çuval için 210 TL iken Kasım 2021 yılında yapılan %25'lik zamlarla 262,28TL olduğu anlaşılmaktadır.

Özel şeker fabrikalarında ise bu fiyatların 50 kg'lık çuval için 370 TL ile 380 TL arası olduğu, toptancılarda ise 415 ile 430 TL arasında olduğu görülmektedir. Özellikle son yıllarda yaşanan ağır ekonomik krizin şeker fiyatlarına yansımaları sonucu, 2021 Ocak ayında 50 kg'lık çuvalın 195 TL olan fiyatı, özel sektörde 2022 Ocak ayında 415- 430 TL'ye çıkmıştır.

Bu süreçte en büyük sorun da eskiden fabrikalardan parasını yatırıp, direk alım yapabilen şeker üretimine bağlı üretim yapan gıda sektörünün Türk Şeker'e bağlı fabrikalardan direk alım yapamamasında yaşanmaktadır. Şeker pancarı üretiminin yoğun olduğu ve özelleştirilmekten kurtulan sayılı fabrikalardan olan Türk Şeker'e ait Eskişehir Şeker Fabrikası'ndan bir süredir ihtiyaçlarını direk temin edemeyen ya da kısıtlı yararlanan pasta, tatlı ve unlu mamul sektörü üreticileri, toptancı ya da marketlerden yüksek fiyatla şeker temin etmek zorunda kalmaktadır.

Eskişehir Şeker Fabrikası yerine toptancı ve perakendeye mahkum edilen pastacılar da bu fiyatları, kendi ürettikleri mamullere yansıtmak zorunda kalmaktadırlar. Bu artış da tüketicinin %50 artışla ürün almasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda, Ebedi Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün emri ile 1926'da üretime başlayan ulusal kalkınmamızın kaleleri şeker fabrikalarının piyasaya şeker arzındaki uygulamalarının ve pasta, tatlı ve unlu mamul sektörünün şeker temininde yaşadığı sorunların araştırılarak çözüm önerilerinin belirlenmesi için, Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

